

Ministerie van Economische Zaken

Transparantiebenchmark 2015

De Kristal 2015

In samenwerking met NBA

Het doel van de Transparantiebenchmark

Het doel van de Transparantiebenchmark is het geven van een beoordeling van de inhoud en kwaliteit van (externe) verslaggeving ten aanzien van maatschappelijke aspecten van ondernemen. Hiertoe wordt de publiek beschikbare verantwoordingsinformatie van de grootste Nederlandse organisaties beoordeeld op 40 criteria die betrekking hebben op maatschappelijk relevante aspecten van organisaties en hun bedrijfsvoering. De Transparantiebenchmark geeft nadrukkelijk geen oordeel over de maatschappelijke prestaties.

‘De gemiddelde score op de Transparantiebenchmark 2015 is 99 punten.’

Het proces

Er zijn zes processtappen te onderscheiden:

1. Het self-assessment
2. Beoordeling self-assessment en/of integrale beoordeling
3. Commentaarronde
4. Correspondentie met Panel van Deskundigen
5. Panelbeoordeling
6. Bepaling winnaar prijs ‘De Kristal’ door de jury

Net als vorig jaar konden deelnemende organisaties gebruik maken van de e-tool; een webapplicatie waarin de eerste drie processtappen zijn ingebouwd.

Wat valt op?

Ondanks het feit dat de criteria en de interpretatie hiervan dit jaar verder zijn aangescherpt, is de gemiddelde score gelijk aan de gemiddelde score van vorig jaar.

Grootste veranderingen ten opzichte van vorig jaar

1. Criteria

In 2014 zijn de criteria van de Transparantiebenchmark vernieuwd en aangepast aan internationale ontwikkelingen. Dit jaar is ter verduidelijking de formulering van een klein aantal criteria aangescherpt. Daarnaast zijn drie criteria met betrekking tot materialiteit (criteria 11, 12 en 22) aangepast om deze beter aan te laten sluiten op het materialiteitsprincipe van de internationale verslaggevingsrichtlijnen.

2. De deelnemende organisaties

De onderzoeksgroep is opgebouwd aan de hand van de volgende te onderscheiden categorieën:

- Organisaties van Openbaar Belang met 500 medewerkers of meer
- Organisaties met een beursnotering in Amsterdam
- Organisaties met Nederlandse bedrijfsactiviteiten met substantiële omzet en/of aantal medewerkers
- Staatsdeelnemingen
- Universiteiten en Universitair Medische Centra (UMC)
- Grote organisaties (meer dan 250 medewerkers) die in het verleden vrijwillig zijn toegetreten tot de onderzoeksgroep

Het aantal deelnemende organisaties is dit jaar op basis van bovenstaande criteria verhoogd naar 485. Hiervan hebben 24 organisaties zich aangemeld en voldaan aan de criteria van de groepsverslagenregeling. Er blijven dus 461 organisaties over voor de beoordeling en hiervan hebben er 245 een score ontvangen. De overige organisaties hebben een nulscore ontvangen.

Transparantieladder

Aan AkzoNobel (1), Philips (2) en Unilever (3) komen de ereplaatsen toe op de Transparantieladder van 2015. AkzoNobel wint hiermee de Kristalprijs 2015 voor meest transparante maatschappelijke jaarverslaggeving.

Er zijn zeer kleine verschillen in de scores van de Top 3 dit jaar, maar het verslag van AkzoNobel onderscheidt zich op zowel inhoud als vorm. Uit de verslaggeving blijkt duidelijk dat duurzaamheid geïntegreerd is in de gehele bedrijfsstrategie. Waardecreatie en resultaten worden op het niveau van business unit gepresenteerd. De lezer krijgt in één oogopslag een overzicht van zowel positieve als negatieve effecten van de bedrijfsvoering.

De jury prijst AkzoNobel ook voor het tonen van verantwoordelijkheid voor de keten en de sector waarin zij actief is. In de eerste pagina's van het verslag geeft AkzoNobel op heldere wijze de prestaties op de maatschappelijke doelen aan. Daarbij maakt de onderneming duidelijk dat op twee van de gestelde doelen verbetering noodzakelijk is. De jury is ervan overtuigd dat de getoonde openheid een positieve bijdrage levert aan de cultuur van transparantie in Nederland. Dat AkzoNobel zich zo sterk profileert op het gebied van duurzaamheid, blijkt ook uit de consistent hoge score op de Transparantiebenchmark.

Philips is al enige jaren opgenomen in de Top 3 en eindigt dit jaar als tweede. Unilever is de laatste drie jaren op een indrukwekkende wijze gestegen en eindigt op een mooie derde plek. Voor alle een resultaat om trots op te zijn.

In 2014 zijn de criteria van de Transparantiebenchmark vernieuwd en aangepast aan internationale ontwikkelingen. In 2015 is ter verduidelijking de formulering van enkele criteria aangescherpt. Daarnaast zijn drie criteria aangepast om deze beter te laten aansluiten op

het materialiteitsprincipe van de internationale verslaggevingsrichtlijnen.

De snelste stijger van de Transparantiebenchmark 2015 is Westland Infra. Vorig jaar stond de onderneming op positie 162 met 69 punten, dit jaar op positie 56 met maar liefst 153 punten, een stijging van 106 posities.

De prijs voor het meest innovatieve verslag is een blijk van waardering voor bedrijven die op een creatieve manier bijdragen aan de discussie over de maatschappelijke aspecten van ondernemen. De jury kent de prijs dit jaar toe aan Schiphol Group. Het geïntegreerde verslag opent met het model van waardecreatie, nog voordat de belangrijkste resultaten worden vermeld. Dit vormt de rode draad door de gehele verslaggeving. Daarnaast biedt het verslag al in de eerste pagina's inzicht in de belangrijkste kenmerken van de organisatie, haar omgeving en de resultaten in 2014. Schiphol Group slaagt er in om beknopt weer te geven wat écht belangrijk is. Dit resulteert in een verslag dat niet alleen innovatief is, maar ook toegankelijk voor een breed publiek.

Op de Transparantieladder in deze uitklapfolder treft u alle deelnemende bedrijven aan met hun scores. Voor een gedetailleerd overzicht, analyses en meer informatie gaat u naar www.transparantiebenchmark.nl. Daar kunt u ook het uitgebreide rapport en andere relevante documenten downloaden.

Heeft u vragen, opmerkingen of complimenten? Deze zijn van harte welkom op transparantiebenchmark@minez.nl.

Met vriendelijke groet,

Dhr. H.G.J. (Henk) Kamp
Minister van Economische Zaken

'In 2015 zijn er 80 nieuwe organisaties toegevoegd aan de Transparantiebenchmark ten opzichte van vorig jaar.'

Van deze 80 organisaties hebben er in totaal 53 een nulscore, 21 een positieve score en zijn er 6 organisaties die deelnemen aan de groepsverslagenregeling. Slechts 2 van de beursgenoteerde bedrijven hebben een nulscore dit jaar.

'Er zijn grote verschillen in scores op de Transparantiebenchmark tussen de sectoren.'

Sector	Gemiddelde score 2015	Percentage nulscore 2015
Transport	156	63%
Consumentenproducten	133	86%
Energie, olie en gas	129	42%
Bouw & Maritiem	110	23%
Banken & Verzekeraars	108	5%

In 2015 is het mogelijk om de sectoren te vergelijken op score en percentage nulcores. Hierdoor zijn de scores beter in perspectief te plaatsen. Zo valt op dat de sector consumentenproducten een hogere score heeft dan de sector banken & verzekeraars, echter is het percentage nulcores van de sector consumentenproducten een stuk hoger.

Top 3 best gescoorde categorieën

1. *Onderneming en bedrijfsmodel (59% van maximaal te behalen punten)*
2. *Duidelijkheid (58% van maximaal te behalen punten)*
3. *Managementaanpak (53% van maximaal te behalen punten)*

Top 3 slechtst gescoorde categorieën

1. *Betrouwbaarheid (27% van maximaal te behalen punten)*
2. *Beleid en resultaten (47% van maximaal te behalen punten)*
3. *Samenhang (48% van maximaal te behalen punten)*

'Het verdiepende thema van 2015 is 'Transparantie.'

De kwaliteit van de verslaggeving door ondernemingen is door de tijd heen veranderd en verbeterd. Uit recent onderzoek naar de factoren die de kwaliteit van de jaarverslaggeving beïnvloeden, is gebleken dat de Transparantiebenchmark daarop van invloed is geweest. Verslaggeving lijkt vaak een soort geïnstitutionaliseerd fenomeen: de lezersgroep is beperkt, maar het mechanisme zelf is een belangrijk aspect van de checks & balances in de onderneming.

Op de website van de Transparantiebenchmark is het eindrapport te downloaden; hierin is meer achtergrond informatie te vinden, alsmede verschillende analyses en de verdieping op het thema. Naast het eindrapport zijn ook de criteria, het volledige deelnameprotocol en de totale onderzoeksgroep te downloaden op de website (www.transparantiebenchmark.nl).

Dit is een publicatie van het ministerie van Economische Zaken, 's-Gravenhage

Deze publicatie is in digitale vorm beschikbaar via www.rijksoverheid.nl/ez

De Kristal, de hoofdprijs van de Transparantiebenchmark, is een initiatief van het ministerie van Economische Zaken en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

Projectteam 2015: EZ: Margo Stam
NBA: Marc Schweppe

www.transparantiebenchmark.nl www.kristalprijs.nl

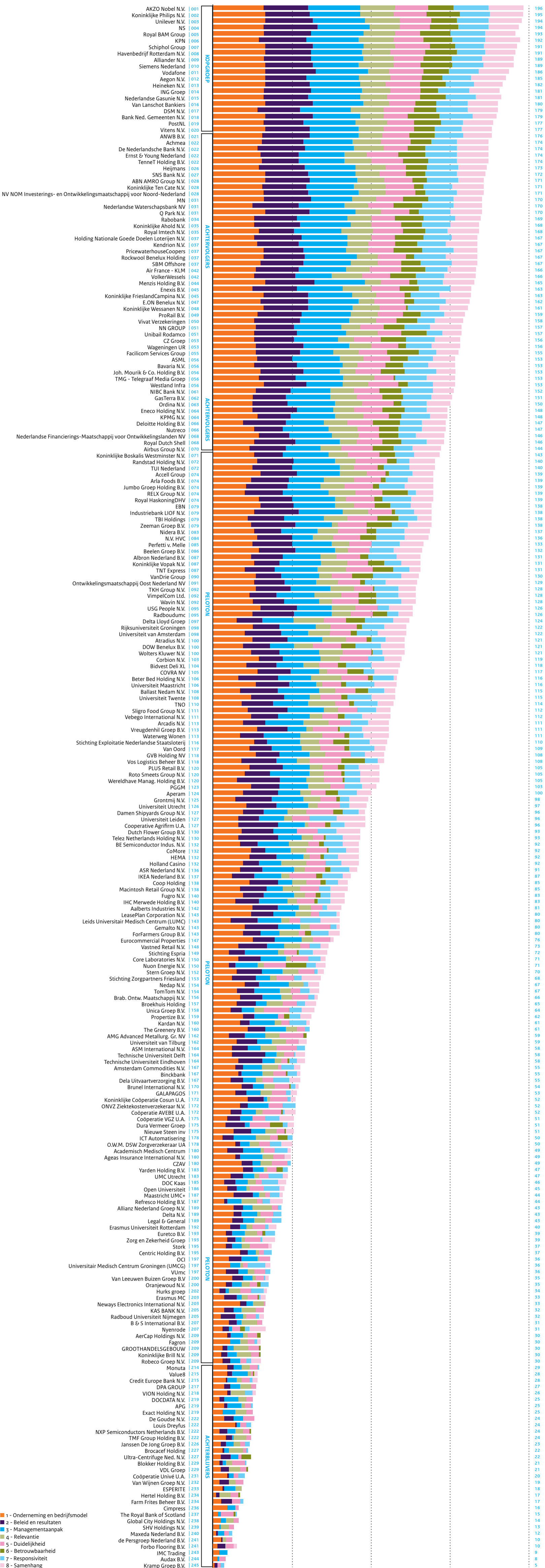
Directoraat-Generaal Bedrijfsleven en Innovatie
Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage

Internet: www.rijksoverheid.nl/ez

November 2015 | 87579

Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

* Bedrijven in de top 20 die eenzelfde afgeronde score hebben ontvangen zijn gerangschikt op cijfers achter de komma, dit is het resultaat van de beoordeling door het panel van deskundigen.